

T.C.

RESMÎ GAZETE

Tesis tarihi : 7 Teşrinevel 1336

İdarî ve tahrîrî muamelât için
Başvekâlet Müdevvenat
Müdürlüğüne müracaat olunur

5 MAYIS 1929
PAZAR

SAYI : 1184

VİLÂYET İDARESİ KANUNU

Kanun No: 1426

Kabul tarihi: 18/4/1929

Başlangıç

Tevsîi mezuniyet ve tefriki vazaif
Teşkilâtı Esasiye kanununun 91 inci maddesi
mucibince, vilâyetler umuru tevsîi mezuniyet ve
tefriki vazaif esasi üzerine idare olunur.

İdare Taksimatı

Madde 1 — Teşkilâtı Esasiye kanununun
89 uncu maddesi mucibince, Türkiye coğrafi
vaziyet ve iktisadî münasebat noktai nazarından
vilâyetlere, vilâyetler kazalara, kazalar nahiyelere
munkasemdir. Nahiyeler de kasaba ve köyler-
den tereküp eder.

Fastı: 1

*Taksimat ve idare ve vilâyet memurlarının intihap
ve tayini suretleri*

Vilâyet, kaza, nahiyeye, köy teşkili, kaldırılması,
merkez ve sınırlarının değiştirilmesi

Madde 2 — Vilâyet teşkili veya mevcut
vilâyetlerden birinin kaldırılması ve yahut vilâ-
yet merkezinin değiştirilmesi Devlet Şurasının
mütaleası alınarak kanun ile yapılır.

Kaza teşkili, kaldırılması veya bir kazanın
bir vilâyetten başka bir vilâyete bağlanması
vilâyet idare heyet ve umumî meclislerinin
mütaleası alındıktan sonra kanun ile yapılır.

Vilâyet sınırlarının, kaza merkez ve sınır-
larının değiştirilmesi nahiyeye teşkili veya kal-
dırılması veya bunların merkez ve sınırının
değiştirilmesi, bir kazadan başka bir kazaya
bağlanması alâkadar vilâyet idare heyet
ve umumî meclislerinin mütaleası alındık-
tan sonra Dahiliye vekâletinin kararı ve Reisi-
cümhurun tasdiki ile yapılır.

Yeniden köy teşkili, köylerin birleştirilmesi
ayrılması veya bir nahiyeden başka bir nahiyeye
bağlanması vilâyet idare heyet ve umumî meclis-
lerinin mütaleası alındıktan sonra Dahiliye
vekâletinin tensibi ile vilâyetçe yapılır.

Vilâyet, kaza, nahiyeye ve köy idare reisleri

Madde 3 — Vilâyet umumî idaresinin reisi
ve mercii validir. Kaza idaresinin reisi kayma-
kamdır. Nahiyeye idaresinin reisi müdür ve köy
idaresinin reisi muhtardır. Hükümetçe lüzum
görülen vilâyet merkezlerinde dahi başkaca bir
merkez kazası teşkilâtı ve kaymakam bulunur.

Vali muavinleri

Madde 4 — Hükümetçe lüzum görülen
yerlerde vali muavinleri bulunur. Muavinler vali
tarafından tevdi edilecek işleri ve vazifeleri
yapar ve bulunmadıkları vakitte kendilerine
vekâlet ederler.

Vilâyet idareleri şube reisleri

Madde 5 — Vilâyet idare şubeleri reisleri şunlardır:

Defterdar, mektupçu, nafia baş mühendis veya mühendisi, hukuk işleri, sıhhiye, maarif, ticaret, sanayi ve mesai, orman, maden, baytar, evkaf, tapu, nüfus, ziraat ve iskân müdürleri, posta ve telgraf ve telefon, rüşumat baş müdür veya müdürleri, polis müdürü ve yahut bunların vazifelerini ifa etmek için yerlerine kaim olanlar ve jandarma kumandanı.

Kaza idare şube reisleri

Madde 6 — Kaza idare şubelerinin reisleri şunlardır.

Mal müdürü, tahrirat kâtibi, hükümet hekimi orman, ziraat, baytar, tapu, nüfus, iskân ve evkaf memurları ile polis komiser ve jandarma kumandanları, posta ve telgraf ve telefon müdürleri.

Nahiye idare memurları

Madde 7 — Nahiye idare memurları şunlardır:

Nahiye kâtibi ve zabıta memuru ile hükümet hekimi veya sıhhiye memuru, nüfus, tapu ve vergi memurları

Talî memurlar

Madde 8 — Her vilâyet, kaza ve nahiye merkezinde hakimler ile müddei umumiler ve askerî memurlardan başka vilâyetin muhtelif idare şubelerinde lüzumu kadar talî memurlar bulunur.

Valilerle muavinlerinin, mektupçu ve kaymakamların tayini suretleri

Madde 9 — Valiler Dahiliye vekâletinin inhası ve İcra Vekilleri Heyetinin kararıyla, vali muavinleri, mektupçular, kaymakamlar Dahiliye vekâletinin inhası ile Reiscümhur tarafından tayin olunur.

Vilâyet idare şube reislerinin tayinleri

Madde 10 — Beşinci maddede sayılan idare şubelerinin reisleri ve 14 üncü madde mucibince vilâyet talî memuru olanlardan gayrisi mensup oldukları vekâlet veya umumî müdürlüklerce kanunlarına göre intihap ve tayin olunurlar.

Bazı memurların tayininde valilerin mütaleaları

Madde 11 — Vali muavinlerinin, mektupçuların ve jandarma kumandanlarıyla polis ve hukuk işleri müdürlerinin tayinlerinde valilerin mütaleaları alınır.

Vilâyet merkezinin talî memurları ile kaza idare memurlarının, nahiye müdürlerinin tayinleri

Madde 12 — Vilâyet merkezinin talî memurları ile altıncı maddede sayılan kaza idare memurları mensup oldukları idare şube reisinin intihap ve inhası ile, nahiye müdürleri doğrudan doğruya valiler tarafından tayin olunurlar. İntihap sureti bir nizamname ile tespit olunur. Şu kadar ki 14 üncü madde ahkâmı mahfuz kalacaktır.

Kaza talî memurları ile nahiye memurlarının tayinleri

Madde 13 — Kazanın talî memurları ile nahiye memurları mensup oldukları dairelerin inhası, kaymakamların tasvibi üzerine (vilâyette mensup oldukları şube idaresi reisinin mütaleası alındıktan sonra) valiler tarafından tayin olunur.

Muhtelif vekâletlerin talî memurları

Madde 14 — Muhtelif vekâletlerin 12 ve 13 üncü maddelerde yazılı talî memurları şunlardır:

Dahiliye

A - Mektupçu ve hukuk işleri, polis, nüfus, iskân müdürleri, merkez memurları, komiserler ve komiser muavinlerinden maada dahiliye memurları.

Maliye

B - 28 nisan 1926 tarih ve 823 numaralı kanun mucibince valilerin tasvip ve inhası ile yahut mütaleası alındıktan sonra Maliye vekâletince tayin edilen varidat, muhasebe, tahakkuk şube müdürleriyle muhasebe mümeyiz ve kaza mal müdürlerinden maada maliye memurları.

Maarif

C - Doğrudan doğruya Maarif Vekâleti tarafından tayin olunanlar müstesna olmak üzere bilumum maarif memur ve mensupları.

Nafia

D - Baş mühendis ve fennî memurlardan maada nafia memurları.

İktisat

E - Tayinleri doğrudan doğruya vekâlete ait idare şube reisleri, müdürleri, fennî memur ve müfettişleri ile muallim ve muavinlerinden maada İktisat vekâleti memurları.

Sıhhiye

F - Hekimler, eczacılar, ve küçük sıhhiye memurları ile doğrudan doğruya vekâlete merbut sıhhi müessesat ve mücadele müdür ve memurlarından maada sıhhiye memurları.

Fasıl : 2

Vilâyet memurları hakkında inzibatî cezalar ve şikâyetler

Vilâyet memurları hakkında inzibatî cezaların tatbiki

Madde 15 — Vali, hakim sınıfında bulunanlarla vilâyet idare şube reisleri ve kaymakamlar müstesna olmak üzere diğer bilimum memurların memurin kanununun 26 ıncı maddesi mucibince ceza görmelerini müstelzim hareketleri sabit olduğu takdirde ihtar cezasını bizzat tatbik eder. Sair cezalar için, tayin hakkı vilâyete ait olanlar hakkında karar ittihazını vilâyet inzibat komisyonundan ve tayin hakkı vekâletlere ait olanlar hakkında da mensup oldukları vekâletlerden talep eyler.

Memurlara garaz veya hakaret için uydurma bir suç isnat edenlerin müddei umumiliğe verilmesi

Madde 16 — Memurlar hakkındaki ihbar ve şikâyetler, garaz veya mücerret hakaret için uydurma ve bir suç isnadı suretile yapıldığı ve tahkikatın tabi olduğu kanunî muamele mucibince neticesi de sabit olmadığı takdirde, keyfiyet mensup olduğu dairelerce valiler vasıtasıyla müddei umumiliğe verilir.

Fasıl : 3

Valinin ve vilâyet memurlarının salâhiyet ve vazifeleri

Vali, Devletin mümessili ve her vekâletin idarî ve siyasî icra vasıtasıdır

Madde 17 — Vali vilâyette Devletin ve her vekâletin mümessili ve vekâletlerin idarî ve siyasî icra vasıtası olup vilâyetin umumî idaresinden mes'uldür.

Vekâletlerin valilerle muhaberelei

Madde 18 — Valiler vilâyete ait işler hakkında ait olduğu vekâletlerle muhabere edecekleri gibi vekâletler de idarî ve siyasî muhaberat ve Devlete ait işleri doğrudan doğruya valilere yazarlar.

Vekâletlerin idare şube reisleriyle muhabere edecekleri hususlar

Madde 19 — Vekâletlerin mütehassıs rüesayi memurine resen muhabere ve muameleleri

fennî ve hesabata ait malî ve ihtisâsî hususata mahsustur. Şukadar ki valilerin mütehassıs rüesayi memurinden fennî hususatta talep edecekleri bilcümle malûmatı memurin vermeğe mecburdurlar.

Kanun ve nizamların neşir ve ilân ve tatbiki

Madde 20 — Vali, vilâyette kanun ve nizamların neşir ve ilân ve tatbikını temin ile muvazzaf ve bunların kendisine verdiği bilcümle vazifeleri ifa ve salâhiyetleri istimal ve vekâletlerin talimat ve emirlerini icra ile mükelleftir.

Kanun, nizamname, talimatname ve mukarreratın valiler vasıtasıyla tebliği

Madde 21 — Bircümle kanunlar ve nizamnamelerle bunlara müteallik olarak vekâletlerce verilecek talimat ve mukarrerat idare şubelerine ancak valiler vasıtasıyla tebliğ olunur.

İdarî şubeler reisleri ile kaymakamlar istizana muhtaç gördükleri cihetleri validen sorarlar

Madde 22 — İdarî şubeler reisleri ve kaymakamlar talimat, evamir ve mukarreratın esasında veyahut kanun ve nizamların hükümlerini icra sırasında istizana muhtaç gördükleri cihetleri validen sorarlar. Vali o meseleyi ait olduğu şube reisi ile bilmüzakere halledemediği takdirde keyfiyeti ait olduğu vekâletten sorar. Sormak muamelesi o iş hangi idare şubesine ait ise orada hazırlanmak ve vali tarafından mensup olduğu vekâlete yazılmak suretile olur.

Kezalik valilerin muhtelif şube işlerine ait vekâletlerle muhaberelei o şubelerde yazdırılır.

Valinin resen verdiği emri kanun ve nizamnamelere uygun bulmayan idarî şubeler reisleri ve kaymakamlara karşı valinin emri

Madde 23 — İdarî şubeler reisleri ve kaymakamlar vali tarafından resen verilen emrin kanun ve nizamnamelere uygun olmadığı içtihadında buldukları takdirde buntu valiye yazarlar. Vali emrin nizamnamelere uygun olduğunda ısrar eylediği takdirde yazılı olarak emir verir. Aynı zamanda bu hususu mercii olan vekâlete yazar. Vekâletin emri gelinceye kadar valinin verdiği emir, mes'uliyeti altında, tatbik olunur.

Bir memurla amir veyahut vilâyetin idare şubeleri arasındaki ihtilaflar

Madde 24 — Memurin kanununun 40 ıncı maddesi mucibince bir memur ile amiri arasında

bir emrin kanun ve nizamnamelere talimat ve emirlere uygun olmamasından dolayı çıkan itilâfta en yüksek merci validir. Vali kat'î kararı verir. Amir mütaleasında ısrar ederse 23 üncü madde ahkâmı tatbik olunur.

İhtilâf vilâyetin muhtelif idare şubeleri amirleri arasında çıkmış ise merci yine vali olup amirlerden birisinin mütaleasında ısrarı takdirinde kezalik 23 üncü madde ahkâmı tatbik olunur.

Bu madde hakkı veya menfeati haleldar olanların kanunen haiz oldukları kazaî müracaatlarına mani değildir.

Huzur ve asayiş

Madde 25 — Vilâyet dahilinde huzur ve asayişin, şahsî masuniyetin ve tasrufa mütaallik emniyetin temini ve zabıtai mania valinin vazifelerindedir.

Jandarma ve polis kuvvetleri

Madde 26 — Vilâyet dahilindeki jandarma ve polis kuvvetleri doğrudan doğruya valinin emri altında olup nizamâtı mahsusasına tevfikân mevakiî lâzimeye tevzi ve ikame edilmiş olan mezkûr kuvvetlerin muvakkaten mevkilerinin tebdili ve mahalli ahara nakilleri ve jandarma zabitanıyla polis komiser ve memurlarının vilâyet dahilinde icabına göre muvakkat veya daimî surette mevkilerinin tahvili hususlarına vilâyet valisi salâhiyettardır.

Zabıta kuvveti valinin emri altındadır, icabında askerî kuvvet te kullanılabilir.

Madde 27 — Vali vilâyette Devletin kanun ve nizamlarının tenfizi, emniyet ve asayişin muhafazası için polis ve jandarma ve diğer mülkî zabıta, inzibat ve muhafaza kuvvetlerini istihdam eder. Vilâyet dahilinde bulunan bu kuvvetlerle teskin edilemeyecek anî, fevkalâde hadisat karşısında kalındığı takdirde vali vilâyet dahilindeki kara ve deniz kumandanlarına tahriren müracaat ederek muavenet talep eder, ve bu muavenet askerî kumandanlarca derhal ifa olunur. Kuvayi askeriye derhal ve bilâ ifatei zeman müdahalesini icap ettirecek derecede müstacel olmyan ve askerî kumanda makamâtı tarafından idaresini icap ettirecek derecede kuvayi askeriye istihdamını istilzam eden ahvalde vali asayişin teminine matuf tedabir için kolordu kumandanıyla temas eder.

Askerlik ve seferberlik

Madde 28 — Vali askerlik ve seferberlik kanun ve talimatnameleriyle kendisine tevdi edilen vazifelerin sür'atle intacını temin eder.

Kaçakçılığın men'i

Madde 29 — Vali her nevi kaçakçılığı men için vilâyetin sahillerini muhafazaya memur bilcümle resmî gemilerin süvarilerine lüzumuna göre ne tarafları gezmeleri ve ne cihetlere tahsisen dikkat etmeleri lâzım geleceğini tahriren bildirir. Süvariler, validen aldıkları emri derhal infaz ederler.

Hapishanelerin teftiş ve murakabesi

Madde 30 — Vali hapishaneleri dahilî inzibat ve haricî muhafaza itibarıyla teftiş eder. Mahpusların hallerinin islâhı ve sıhhî şartlarının temini için hapishaneleri murakabesi altında bulundurur.

Maarif işlerinde valinin vazifesi

Madde 31 — Vali maarifin tarakkisini, inkişafını, temine çalışır. Halkın fikrî, ahlâkî ve içtimaî tekemmülünü temin edecek esbap ve vesaiti tetkik eder. Bunun için icap eden teşebbüsât ve icraatta bulunur.

Ziraat, ticaret, sanayi ve nakliyat gibi istihsal ve servet menba ve vasıtaları hakkında valinin vazifesi

Madde 32 — Vali, ticaret, ziraat, sanayi ve nakliyat gibi istihsal ve servet menba ve vasıtalarının inkişafına, tealisine ve bilhassa zürranın terfihine medar olacak esbabı derpiş eyleyerek vilâyetin bu işlerle alâkadar devair ve müessesatını ikaz ve teşvik ve bunlara lâzım gelen muaveneti ifa ve vilâyet daire ve müesseselerile yapılamıyacak işler hakkında alâkadar vekâletleri tenvir eder.

Umumî sıhhatin korunması, sarî ve müstevli insan ve hayvan hastalıklarının men'i

Madde 33 — Vali umumî sıhhatin korunması ve vilâyet dahilinde sıhhî şartları ihlâl eden sebeplerin taharri ve izalesi ve bulaşıcı salgın hastalıklara mahsus kanun ve nizamnameler mucibince lâzım gelen tedbirlerin sür'atle tatbiki hususlarında vilâyet sıhhiye müdürü ile konuşarak lâzım gelen teşebbüsât ve icraatta bulunur.

Sarı ve müstevli hayvan hastalıklarının taharri ve izalesi için kanun ve nizamnameleri mucibince ittihaz olunacak tedbirleri vilâyet baytar müdürü veya baytarî müessese başındaki memurlarla konuşarak icra eder.

Nafia işleri

Madde 34 — Vali, vilâyet dahilindeki nafia işleri hakkında Nükûmetçe tanzim olunacak programlara göre memleketin imarına müteallik teşebbüsât ve icraatta bulunur.

Valinin teftiş ve murakabesine tabi Devlet daireleri

Madde 35 — Adli ve askerî daireler müstesna olmak üzere vilâyette mevcut bilumum Devlet daire ve müesseseleri valinin teftiş ve murakabesi altındadır.

Vali teftiş muamelesini bizzat yapabileceği gibi daire reisleri ve ait olduğu müfettişler vesatatile de icra eder.

Orman yangınları, mezruat hasarı ve muzır hayvanların itlâfi

Madde 36 — Vali, vilâyet dahilinde orman yangınlarını, mezruata ika edilebilecek hasar ve zararları evvelden men ve muzır hayvanların itlâfını ve bilhassa köy kanununun tatbikini temin edecek tedabiri ittihaz ve tatbik ile mükeleffir.

Devir ve teftiş

Madde 37 — Vali her sene vilâyet dahilinde münasip göreceği zamanlarda devir ve teftiş yapar. Bu devir ve teftişlerin müddetleri mecmuu, fevkalâde haller müstesna olmak üzere, iki aydan az ve dört aydan ziyade olamaz.

Görülmesi geri kalmış davaları müddei umumiden sual eder

Madde 38 — Vali adliye dairesinde hal ve rü'yeti teahhur ettiğine ittıla peyda ettiği maddelerin teahhur sebeplerini müddei umumilerden tahriren sual eder ve alacağı malûmata göre keyfiyeti Adliye vekâletine bildirir.

Mahkeme kararlarının tenfizi

Madde 39 — Vali adliyeye müteallik işlerin tesrii rü'yeti ve mahkeme hüküm ve kararlarının tenfizi hususunda alâkadar memurlar tarafından talep olunacak muavenetin yapılmasına emir verir.

Idare şubeleri reislerinin valiye karşı mes'uliyetleri

Madde 40 — Vilâyet idare şube reislerinden her biri kendi daire ve şubeleri memurlarının kanun ve nizamnamelerle muayyen vazifelerinin sür'at ve intizamla yapılması ile mükellef ve bunlardan dolayı birinci derecede valiye karşı mes'uldürler. İdare şube reislerinin her biri vali tarafından havale ve tevdi edilen işler üzerine icap eden tetkikatı icra ile malûmat ve mütalealarını zamanında bildirmeğe mecburdur.

Her ay nihayetinde idarî şube reislerinin valinin riyaseti altında toplanmaları

Madde 41 — Vali her ay nihayetinde ve lüzum gördüğü sair zamanlarda hakimlerle ordu mensuplarından maada idare şube reislerini ve lüzum gördüğü diğer memurları heyet halinde toplayarak vilâyet işleri hakkında kendilerinden malûmat ister. Vilâyet ahvali umumiyesini müzakere ve bu hususta icap eden talimatı verir. Vali, bu salâhiyetini bu memurları ayrı ayrı çağırarak suretile de kullanabilir.

Valinin belediyeleri teftiş ve murakabesi

Madde 42 — Vali vilâyet dahilinde bulunan belediyeler üzerindeki murakabe ve teftiş hakkını belediye kanununa göre kullanır.

Fasıl : 4

Kaymakam ve kaza memurlarının vazifeleri

Kaymakam kazanın umumî idaresinden mes'uldür

Madde 43 — Kaymakam kazada en yüksek hükümet memuru olup kazanın umumî idaresinden mes'uldür.

Kanun ve nizamnamelerin neşri ve valinin nezareti altında vazife ifası, salâhiyet istimali

Madde 44 — kaymakam kaza dahilinde kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilân ve tat-

bikını temin ile muvazzaf olup bunların kendisine tevdi eylediği vazifeleri valinin nezareti altında ifa ve salâhiyetleri istimâl ile mükelleftir.

Kaymakam fevkalâde haller mütesna olmak üzere kaza muamelatı hakkında merbut bulunduğu vilâyetle muhabere eder.

Kazada huzur ve asayişin temini

Madde 45 — Kaza dahilinde huzur ve asayişin, şahsî masuniyetin ve tasarrufa müteallik emniyetin temini ve zabıta mania kaymakamın vazifelerindedir.

Zabıta kuvvetleri kaymakamın emri altındadır

Madde 46 — Devletin kanun ve nizamlarının tenfizi ve kaza dahilinde emniyet ve asayişin muhafazası için polis ve jandarma ve diğer mülkî zabıta inzibat ve mühafaza kuvvetleri kaymakamın emri altındadır.

Fevkalâde hallerde validen muavenet talebi

Madde 47 — Kaza dahilinde bulunan zabıta kuvvetleriyle yatıştırılmayacak anî ve fevkalâde hadiseler karşısında kaymakam valiye derhal malûmat verir ve yardım ister.

Maarif, ziraat, ticaret, sanayi, nafia ve sıhhat işleri hakkında kaymakamın vazifesi

Madde 48 — Kaymakam 31, 32, 33, 34, üçüncü maddelerle valiye verilmiş olan vazifeler hakkında tetkikat yaparak tedbir ve mütaleâlarını valiye bildirir ve alacağı talimata göre hareket eder.

Kaymakamın teftiş ve murakabesine tabi idare şubeleri

Madde 49 — Adliye ve askeriye daireleri müstesna olmak üzere kaza dahilinde bulunan bilûmum idare şubeleri kaymakamın teftiş ve murakabesi altındadır.

Devir ve teftiş

Madde 50 — kaymakam kaza dahilinde devir ve teftiş icrasile mükelleftir. Kaymakamın senede iki def'a nahiye merkezlerini ve kazanın en az on beş köyünü devir ve teftiş etmesi

meşrut olup devir ve teftiş müddeti ile icra zamanı vali ile bilmuhabere tayin olunur. Bu devir ve teftiş mecburiyeti haricinde kaymakam lüzum görürse valiye malumat vermek şartile kazasının köylerini devir ve teftiş edebilir.

Kaymakamın muhtelif vazifeleri

Madde 51 — Kaymakam 3 üncü fasılda valiye verilen vazifelerin kazaya ait olan kısımlarını ve bu hususta validen alacağı emirleri ifa ile mükelleftir.

Fasıl : 5

Nahiye müdür ve memurlarının vazifeleri

Nahiye müdürü ve nahiyedeki vazifesi

Madde 52 — Nahiye müdürleri nahiyede en yüksek hükümet memurudur. Nahiye dahilinde kanun ve nizamnamelerin neşir ve ilân ve tatbikını temin ile muvazzaf olup bunların kendisine tevdi eylediği vazifeleri âmirinin nezareti altında ifa ve salâhiyetleri istimâl ile mükelleftir.

Müdür nahiyenin işleri hakkında merbut bulunduğu kaza kaymakamı ile muhabere ve aldığı emirleri ifa eder.

Emniyet ve asayiş ve jandarma kuvveti

Madde 53 — Nahiyenin emniyet ve asayişini muhafazadan müdür mes'uldür. Nahiyeye mürettep jandarmalar bu hususta müdürden aldıkları emirleri ifa ederler.

Köy kanununun tatbikını murakabe

Madde 54 — Müdür, nahiyesi dahilindeki köyleri köy kanunu hükümlerine göre nezaret ve murakabesi altında bulundurur.

Müdür halkın müracaat ve şikâyetlerini dinler

Madde 55 — Müdür, nahiyesi dahilindeki halkın müracaat ve şikâyetlerini dinler. Salâhiyeti dahilindeki işleri yapar ve haricindeki işleri de âmirinden sorar.

Nüfus kanununun hükümlerini tatbik ve icra

Madde 56 — Müdür, nüfus kanununun ve nizamnameleri hükümlerinin ve bu hususta âmi-

rinden alacağı emirlerin tamamen tatbik ve icrası ile mükelleftir.

Nahiye memurları müdürden alacakları emirleri ifa ve infaz ederler

Madde 57 — Nahiye memurları, müdür tarafından dairelerine ait ve kanun ve nizamnamelerine uygun verilen emirleri ifa ve infaz ile mükelleftirler.

Fasıl: 6

Vilâyet ve kaza idare hey'etleri teşkilâtı

Vilâyet idare heyeti

Madde 58 — Vilâyet idare hey'eti : valinin riyaseti altında mektupçu, defterdar, maarif müdürü, nafia baş mühendisi ile sıhhiye ve ziraat müdürlerinden teşekkül eder.

Vali, mazereti halinde muavinini ve muavin bulunmayan vilâyetlerde mektupçuyu hey'ete riyaset etmek üzere tevkil edebilir.

Lüzum görülen vilâyetlerde valinin riyaseti altında bulunmak [ve mülkiye veya hukuk mektepleri mezunlarından intihap edilmek üzere üç âzadan müteşekkil idare hey'etleri tesisine Dahiliye Vekâleti mezundur.

Kaza idare hey'eti

Madde 59 — Kaza idare hey'eti : kaymakamın riyaseti altında tahrirat kâtibi, mal müdürü, hükümet hekimi ile ziraat memurundan mürekkeptir.

Hey'etten olmıyan idare şube reislerinin müzakereye iştirak ile rey vermeleri

Madde 60 — Gerek vilâyet ve gerek kaza idare hey'etlerinde hey'ete dahil olmıyan idare şubelerinin reisleri kendi idarelerine ait idarî ve istişarî işlerin müzakeresinde âza sıfatıyla davet olunarak o iş hakkında lâzım gelen izahatı verir ve reye iştirak ederler.

İdare hey'etlerinin idarî, istişarî ve kazaî kararları

Madde 61 — İdare hey'etleri : idarî, istişarî ve kazaî olmak üzere üç tarzda karar ittihaz

ederler. İdare hey'etlerinin idarî salâhiyetleri, kanun ve nizamnamelerle kendilerine verilen vazifelerdir. Vilâyet veya kaymakamlık makamları tarafından vaki talep üzerine istişarî mahiyette beyan edecekleri mütaleadan dolayı idare hey'etleri mes'ul değildir.

İdarî ve istişarî ve kazaî müzakerelerde nısap

Madde 62 — İdare hey'etlerinin idarî ve istişarî müzakereleri, mürettep âzanın yarısından bir fazlası hazır bulunmadıkça açılmaz.

İdarî ve kazaî kararlarda reylerin tesavisi halinde reisin bulunduğu taraf ekseriyeti haizdir.

Kazaî müzakereler, muayyen hey'etin yarısından fazlası mevcut olmadıkça açılmaz.

İptal davaları

Madde 63 — Vilâyet idare hey'etleri vilâyet idare şubelerinin, kaymakamların ve kaza idare şubeleri ile nahiye müdürlerinin lâzimülicra kararları aleyhinde menfaati haleldar olanlar tarafından bu kararların esas, maksat, salâhiyet ve şekil itibariyle kanun veya nizamnameye muhalefetinden dolayı ikame olunan iptal davalarına bakarlar.

Bu davalar, kararların menfaati haleldar olanlara tebliği veya bunların icraya ittılai tarihinden itibaren altmış gün zarfında ikame olunmalıdırlar. Bu davalar Şurayı Delet usulü muhakemesine tabidir.

Bu madde hususî kanunlarla vilâyet ve kaza idare hey'etlerine verilen diğer kazaî işlerdeki salâhiyetlere hâlel vermez.

Müddei umumilik vazifesi

Madde 64 — İdare hey'elerinin kazaî işlerinde, vilâyetlerde hukuk işleri müdürleri ve bunların bulunmadığı yerlerde mektupçular (ve kazalarda tahrirat kâtipleri) müddei umumî vazifesini görürler.

Âza olmayan daire âmirleri

Madde 65 — İdare heyetlerinin kazaî vazife görmek üzere toplanmalarında idarî davaya esas olan kararı ittihaz eden daire âmiri âza sıfatıyla bulunmaz ve reye iştirâk etmez.

İtiraz makamları

Madde 66 — Kaza idare heyetlerinin aleyhine vilâyet idare heyetlerinde ve vilâyet idare heyetlerinin gerek birinci ve ve gerek ikinci derecede verdikleri kararlar aleyhine Şurayı Devlette alâkadarlar tarafından Şurayı Devlet kanununa göre itiraz olunabilir. Ancak gerek vilâyet ve gerek kaza idare heyetleri tarafından askerlik mükellefiyeti kanunu mucibince verilecek kararların derecesi saniyede tetkik mercii (103) üncü maddesi mucibince Millî Müdafaa vekâletidir.

Müntehap âzanın vazifeleri

Madde 67 — İdare heyetlerinin mülga müntahap âzasına mevdu vazifeler Hükümet tarafından vuku bulacak talep ve maslahatın icabatına göre belediye heyetlerinin kendi azâları meyanından intihap edecekleri zevat tarafından ifa olunur.

Para cezası

Madde 68 — Vilâyet umumî meclisi veya idare hey'eti veya mülkî memurlar reisleri tarafından ittihaz ve usulen tebliğ veya ilân olunan kararların tatbik ve icrasına mümaneat edenler hakkında hususî kanunlarında muayyen cezalar bulunmadığı takdirde mahalleri idare heyetlerince kabili temyiz olmamak üzere beş liradan yirmî beş liraya kadar para cezası hüküm olunur.

Mülga kanunlar

Madde 69 — İşbu kanun ahkâmına mugayir olan umum kavanin ahkâmı mülğadır.

kanunun meriyeti

Madde 70 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Kanunun icrasına memur vekiller

Madde 71 — Bu kanun hükümlerini icraya Başvekil ve Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye, Hariciye, Maliye, Maarif, Nafia, İktisat, Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye vekilleri memurdur.

24 / 4 / 1929

İlân ve abone şartları :

Resmî ilânların satırından	5
Hususî " " "	10
Kuruş ücret alınır.	
Abone: Seneliktir, abone bedeli	
Ankara için	: 750
Vilâyetler için	900
Ecnebi memleketler için	1500 Kuruş

Yevmî nusha 100 Paradır.

B. M. M. nin bir içtima senesine ait zabıt cerideleri bir senelik addolunur. Resmî Gazeteye zabıt ceridesi ile birlikte abone kaydolduğu surette gazete bedeli iki misline iblağ olunur.

vekkâlet Müddevenat Matbaası

İÇİNDEKİLER

Yürütme ve İdare Bölümü

Sayfa

Kanun

142 Vilâyet İdaresi Kanunu

1